

Çocukların yaptıkları resimler, resimlerin yapılış şekilleri bize çocuğun içinde bulunduğu duygusal durum hakkında pek çok fikir veriyor. Çocukların zihin ve duygu dünyalarını anlamamanın bir yolu da onların yaptıkları resimlerin analiz edilmesinden geçiyor. İstanbul Aydın Üniversitesi Eğitim Fakültesi Okul Öncesi Öğretmenliği Bölüm Başkanı Yrd. Doç. Dr. Aylin Sözer Çapan, resimlerden hareketle çocuklar üzerinde nasıl tespitte bulunduklarını GIFHABER'e anlattı.

Çocuk resimleri ne anlatıyor?

HABER: Fadime Aydemir

İstanbul Aydın Üniversitesi Eğitim Fakültesi Okul Öncesi Öğretmenliği Bölüm Başkanı Yrd. Doç. Dr. Aylin Sözer Çapan, resimlerden hareketle çocuklar üzerinde nasıl tespitte bulunduklarını anlattı. Çocuk resimlerinin, çocuğun içinde bulunduğu duygusal durum hakkında pek çok fikir verdiğini dile getiren Çapan, çocuk resim analizine dair bilinmeyenleri anlattı.

“Çocuklar aslında doğdukları andan itibaren resim çizebilir” diyen Çapan çocuğun resim çizme gelişimini şöyle anlattı: “İki önemli refleksle doğarız: emme ve yakalama. İnsan doğduktan

sonra bütün öğrenme yaşantısını bu iki refleks üzerine inşa eder. Yakalama refleksi sayesinde ilk olarak biberonu tutarak kendini besleme girişiminde bulunan çocuk, zamanla kaşık tutma becerisini de geliştirerek kalemle tanışma yolunda önemli adımlar atar. Kalem ilk eline aldığı anda kâğıt üzerinde bıraktığı izi fark eden çocuk aslında resim çizme serüvenine başlamış demektir. Zamanla çevresindekilerin kalemle olan ilişkisini taklit etmeye çalışırken bir yandan da kalem hâkimiyetini kazandıkça anlamlı resimler çizmeye başlar.”

“RESİMDEKİ AYRINTILAR ÇOCUĞUN ZEKA DÜZEYİNİ BELİRLİYEBİLİR”

Çocuk resimlerinin çocuğun gelişimi,

duygusal dışı vurumu veya insanlarla ilişkileri hakkında bilgi verdiğinin altını çizen Çapan, “Çocuğun çizdiği figürlerin büyüklüğü, insan figürü çizimlerinde insan vücuduna ait öğelerin varlığı veya yokluğu farklı anlamlar taşır.” dedi. İnsan hayatındaki önemli çevresel figürlerin çizimi ve kompozisyonun da ayrıca değerlendirildiğini söyleyen Çapan, üç yaşında bir çocuğun gözlerde göz bebeği veya kirpik çizmesi onun gelişimsel olarak çizim yeteneğinin diğer çocuklara göre daha ileride olduğuna dair önemli bir gösterge olabildiğini vurguladı.

Ev çizimlerinde pencere önünde sakı ve pencerelerde perde çizimini 6 yaş çocuğundan beklediklerini belirten Çapan, “Bunu daha erken yaşlarda çizen

bir çocuk gördüğümüzde bu durum dikkatimizi çeker ve daha fazla resmini inceleyerek gelişimsel olarak daha ileride olup olmadığına dair diğer göstergelerle birlikte değerlendirmelerde bulunuruz.” dedi. Çapan, “Ağlayan insan figürü çizen bir çocuğun, resmini çizdiği kişinin üzüntüsünü ve bu durumun kendisi üzerindeki duygusal etkisini ifade ediyor olabilir” diye konuştu. Çocukların çizdikleri resimlerin geçmişte yaşadıklarını ve o an bulundukları ruh halini yansıttıklarını dile getiren Çapan, gelecekle ilgili hayallerini ya da olayları algılayış biçimlerini de yansıttıklarını ileri sürdü.

“HER ÇOCUK PARMAK İZİ KADAR EŞSİZDİR”

Çocuk resimlerinin dönemlere ayrıldığını söyleyen Çapan, dört yaşına kadar karalama dönemi olan daha çok kafadan bacak denilen insan figürü çizen çocuğun zamanla daha fazla nesneyi, perspektifin gelişimi ve mekan algısının oluşmasıyla birlikte resme dahil ettiğini vurguladı. Bu yaşlar için kesin aralıklar olmadığını belirten Çapan, her çocuğun parmak izi kadar eşsiz olduğunu ve gelişimsel olarak da farklılık gösterdiğini söyledi. Çapan son olarak sözlerine şunları ekledi: “Ancak şöyle örneklendirebilirim ki dört yaşında bir çocuğun çizdiği insan figüründe küpe veya düğme gibi detaylara yer vermesi onun gelişimsel olarak beklenenden daha ileride olduğuna dair ipucu olabilir.”

